

Komentář výsledků hospodaření nefinančních podnikatelských subjektů s 250 a více zaměstnanci¹ za 1. čtvrtletí 2008 ve srovnání se stejným obdobím 2007

Údaje této publikace byly získány z datového souboru nefinančních podnikatelských subjektů všech odvětví, které zaměstnávaly 250 a více zaměstnanců. Soubor obsahuje 1695 jednotek (nárůst o 3,0 %) s průměrným evidenčním počtem ve fyzických osobách 1,244 mil. zaměstnanců (nárůst o 3,2 %). Všechny údaje finančních ukazatelů jsou v běžných cenách.

Následující tabulka uvádí hodnoty základních finančních ukazatelů výběru podniků s 250 a více zaměstnanci v porovnání s výběrem podniků s 50 a více zaměstnanci.

Základní ukazatele nefinančních podniků

		Tržby za prodej vlast. výr. a služeb v mld.Kč	Účetní přidaná hodnota v mld.Kč	Průměrný evid. počet zaměstnanců v tis. fyz. osob	Účet.přid.hodnota na zaměst. (fyz.osob) za měsíc v Kč	Průměrná měsíční mzda v Kč
Podnikatel.subjekty 250 a více zaměstnanců	1. čtvrtletí 2008	853,1	254,6	1244,1	68213	23404
	index 2008/2007	108,0	107,7	103,2	104,4	112,3
Podnikatel.subjekty 50 a více zaměstnanců	1. čtvrtletí 2008	1200,0	370,4	2038,0	60581	22675
	index 2008/2007	108,1	107,8	102,6	105,0	112,4

Účetní přidaná hodnota podniků s 250 a více zaměstnanci v běžných cenách vzrostla v 1. čtvrtletí 2008 meziročně o 7,7 % a její absolutní objem za sledované období dosáhl 254,6 mld. Kč. **Výkony vč. obchodní marže²** se za stejné období meziročně zvýšily o 8,8 %, **výkonová spotřeba** o 9,3 %.

V průmyslu celkově vzrostla účetní přidaná hodnota o 10,6 mld. Kč, (tj. o 6,5 %). Nejvýznamněji přitom rostla účetní přidaná hodnota v odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody, oproti 1. čtvrtletí roku 2007 byla o 7,9 mld. Kč (tj. o 25,4 %) vyšší. V odvětví těžby nerostných surovin dosáhl růst 3,2 mld. Kč (tj.o 32,5 %) a v odvětví stavebnictví 1,3 mld. Kč (tj. o 21,6 %).

U neprůmyslových odvětví dosáhl meziroční nárůst účetní přidané hodnoty v odvětví obchod a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží 1,0 mld. Kč, (tj. o 6,6 %). V odvětví doprava, skladování a spoje účetní přidaná vzrostla meziročně o 1,0 mld. Kč, (tj. o 2,9 %), přitom nárůst ve spojích dosáhl výše 1,3 mld. Kč. Nárůst účetní přidané hodnoty v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, veřejné správy a soc. služeb dosáhl výše 2,8 mld. Kč.

Stav souhrnného majetku (aktiv) nefinančních podniků s 250 a více zaměstnanci ke konci 1. čtvrtletí 2008 dosáhl 3 846,7 mld. Kč, tzn. meziroční růst o 8,9 %. V majetkové struktuře tvořil největší část dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek (1814,4 mld. Kč, nárůst o 6,8 %). Stav zásob činil 364,5 mld. Kč (nárůst o 13,2 %), peníze a účty v bankách 174,9 mld. Kč (pokles o 2,2 %), pohledávky z obchodních vztahů a poskytnuté zálohy 693,5 mld. Kč (nárůst

¹ Čtvrtletní údaje roku 2008 je třeba považovat za předběžné, údaje roku 2007 jsou semidefinitivní, revidované k 4.6. 2008.

Všechny uváděné změny jsou meziroční, tzn. vyjadřují index ze stejných období roku 2008 a 2007

² Výkony = tržby za prodej vlastních výrobků a služeb + aktivace + změna stavu zásob vlastní výroby + obchodní marže

³ Obchodní marže = tržby za prodej zboží - náklady na prodané zboží

⁴ Podniky pod zahraniční kontrolou = ISEKTOR 11003; soukromé národní podniky a podnikatelé = ISEKTORY 11002+14100+14200; podniky veřejné = ISEKTOR 11001

⁵ Krátkodobý finanční majetek = krátk. dluhopisy vč. směnec + úvěry a půjčky (poskytnuté)

⁶ Zbývající finanční aktiva = dlouhodob. finanč. majetek (akcie, dluhopisy, úvěry, půjčky, směnky) + opční listy a finanční deriváty aktivní + ostatní pohledávky a časové rozlišení

o 10,8 %), krátkodobý finanční majetek³ 122,8 mld. Kč (pokles o 15,5 %), zbývající finanční aktiva⁴ 676,6 mld. Kč (pokles o 8,1 %).

V porovnání se stejným obdobím roku 2007 došlo k nárůstu hrubých investic (tj. pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vč. pozemků a ložisek nerostných surovin) za 1. čtvrtletí 2008 o 3,2 mld. Kč, (tj. o 8,7 %) a odpisovaný dlouhodobý majetek vzrostl o 6,8 %.

Stav celkových zásob ke konci 1. čtvrtletí 2008 meziročně vzrostl o 42,5 mld. Kč, tj. o 13,2 %. Přitom vzrostly zásoby: výrobků (o 6,4 mld. Kč, tj. o 10,8 %), nedokončené výroby a polotovary (o 12,6 mld. Kč, tj. o 15,7 %), materiálu (o 13,5 mld. Kč, tj. o 12,2 %) a zásoby zboží (o 10,0 mld. Kč, tj. o 14,0 %).

Z hlediska **odvětvové struktury** zaznamenal průmysl průměrný nárůst zásob o 13,7 % (tj. o 32,4 mld. Kč), z toho nejvyšší růst byl zaznamenán u odvětví: výroba elektrických a optických přístrojů o 11,4 mld. Kč (o 34,3 %), výroba a opravy strojů a zařízení o 7,8 mld. Kč (tj. o 27,7 %) a výroba kovů, hutních a kovodělných výrobků o 6,0 mld. Kč (tj. o 17,3 %). V porovnání se stejným obdobím minulého roku rostly rovněž zásoby ve stavebnictví, o 0,9 mld. Kč (tj. o 7,3 %). U neprůmyslových odvětví byl nejvýraznější meziroční nárůst zásob v odvětví obchodu, oprav motorových vozidel a spotřebního zboží (o 6,8 mld. Kč) a v odvětví nemovitostí, pronájmu a podnikatelské činnosti o (1,6 mld. Kč).

Ve struktuře **pasiv** došlo ke konci 1. čtvrtletí 2008 k nárůstu vlastního kapitálu o 160,1 mld. Kč, (tj. o 8,2 %). Podíl vlastního kapitálu na krytí bilanční sumy se mírně snížil z 54,9 % na 54,6 %.

Cizí zdroje včetně rezerv (pasiva – vlastní kapitál) představovaly ke konci 1. čtvrtletí letošního roku celkem 1745,4 mld. Kč, tj. 45,4 % pasiv. V tom závazky z obchodních vztahů 634,3 mld. Kč (nárůst o 11,2 %), ostatní krátkodobé cizí zdroje⁵ 201,8 mld. Kč (nárůst o 6,7 %). Meziroční nárůst o 2,7 % na 154,6 mld. Kč se projevil u rezerv, zbývající pasiva pak představují⁶ 754,7 mld. Kč (tj. nárůst o 10,7 %).

Finanční hospodaření podniků pod zahraniční kontrolou (nefinanční podnikatelské subjekty s 250 a více zaměstnanci)

V sektoru podniků pod zahraniční kontrolou počet těchto podniků s 250 a více zaměstnanci v 1. čtvrtletí 2008 meziročně vzrostl o 6,0 % a počet jejich zaměstnanců přitom vzrostl o 2,7 %. Hodnota dlouhodobého majetku se v tomto sektoru zvýšila o 8,9 %. Nárůst účetní přidané hodnoty činil 4,3 %.

Vzhledem k tomu, že do hodnot ukazatelů se promítají současně změny trendové i strukturální, vypovídá o specifických odlišnostech subsektoru podniků pod zahraniční kontrolou více porovnání velikostí podílů pro různé typy ukazatelů než jejich meziroční vývoj. Podíly na zdrojích podnikání představují: 47,9 % z počtu zaměstnanců (fyz. osob) a 46,5 % z dlouhodobého majetku. Podíly finančních ukazatelů, vypovídajících o úspěšnosti, jsou vyšší: 56,4 % u přidané hodnoty. Podíl na hrubých investicích v 1. čtvrtletí 2008 byl 49,2 %.

Rozdíl ve velikosti podílů na zdrojích a na výsledcích podnikání i v tomto čtvrtletí potvrzuje efektivnější využívání a vyšší zhodnocování zdrojů u podniků pod zahraniční kontrolou. Tento závěr potvrzují také poměrové finanční ukazatele podniků pod zahraniční kontrolou při porovnání s průměrnými hodnotami dosahovanými v celém souboru podniků, zejména produktivita vyjádřená jako účetní přidaná hodnota na zaměstnance (fyz. osob) za měsíc byla o 12,9 % vyšší a dosáhla 77,0 tis. Kč. Vyšší efektivnost vyjádřená produktivitou práce z přidané hodnoty se pak také promítá i do vyšší průměrné mzdy cca o 2,0 tis. Kč/měsíc, která dosáhla 25 431 Kč/měs.

³ Zahrnuje dluhohodnotný majetek, který je určen k prodeji v běžném obchodu a který lze převést na hotovost v krátkém období.

⁴ Zahrnuje dluhohodnotný majetek, který je určen k prodeji v běžném obchodu a který lze převést na hotovost v krátkém období.

⁵ Zahrnuje dluhohodnotný majetek, který je určen k prodeji v běžném obchodu a který lze převést na hotovost v krátkém období.

⁶ Zahrnuje dluhohodnotný majetek, který je určen k prodeji v běžném obchodu a který lze převést na hotovost v krátkém období.

Nefinanční podniky pod zahraniční kontrolou s 250 a více zaměstnanci a jejich podíly na celém souboru

Finanční ukazatele podniků pod zahraniční kontrolou	1. čtvrtletí 2007		1. čtvrtletí 2008		
	skutečnost	podíl k celku v %	skutečnost	podíl k celku v %	index
Počet jednotek	705	42,8	747	44,1	106,0
Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyz. osoby) v tis.osob	580,0	48,1	595,9	47,9	102,7
Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek odpisovaný v mld. Kč	773,8	45,6	842,9	46,5	108,9
Tržby za vlastní výrobky a služby v mld. Kč	510,0	64,6	537,5	63,0	105,4
Tržby za zboží v mld. Kč	151,0	68,9	150,6	64,6	99,7
Výkony (s obchodní marží) v mld. Kč	538,5	64,6	568,0	62,6	105,5
Výkonová spotřeba (úč. mezispotřeba) v mld. Kč	400,8	67,1	424,3	65,0	105,9
Účetní přidaná hodnota v mld. Kč	137,7	58,3	143,7	56,4	104,3
Hrubé investice*) v mld. Kč	20,6	56,7	19,4	49,2	94,3
Prům. měsíční produkt. práce z přid.hodnoty v tis.Kč/zaměst. (fyz.os.)	79,1	121,1	77,0	112,9	97,3
Průměr. měsíční mzda na zaměst. (fyz. osob) v Kč	22678	108,8	25431	108,7	112,1

*) Hrubé investice = pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku celkem (vč. pozemků a ložisek nerost. surovin)